

БОРИС ЧІП

Їжачок- заздрісник

БОРИС ЧІП

Їжачок-заздрісник

КАЗКА

Для дітей молодшого
шкільного віку

ВИДАВНИЦТВО
ДІТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ «ВЕСЕЛКА»
КИВ 1975

Завередував малій Іжакочок: колюча шубка йому, бач, не подобається, заманулося м'якенької, як у зайчика. Коверзував, поки на хижу лисицю не наскочив. Отоді й оцінив він перевагу своїх гострих колючок.

Казка написана за мотивами усної творчості народу марі.

Малюнки Олексія Кожекова

Жив у лісі Іжак,
Вереда — просто жах!
Тату й мамі перечив у всьому:
— Наші груші терпкі,
Наші сливи гіркі,
А від яблук у мене оскома.
Черевики мої почорнілі й криві,
Бо давно ви мені дарували нові.
А піджак... Ну хіба це піджак?!

Ох, який я нещасний Іжак...
Пхи, пхи, пхи...
— Гей, капризо,— гукнула Сорока згори,—
В нашім лісі живуть два славетні майстри.
Шиють шуби м'які,
Рукавички легкі.
Поспішай, поспішай до майстерні Вовків! —
Два кравці, два Вовки здивувалися,
Окуляри аж на ніс позсувалися:
— Може, хочеш піджак дикобраза?
Перекроїмо на тебе одразу.—
Та малюк їм у відповідь каже:
— Я не хочу піджак дикобраза,

Дуже хочу киптарик
Зайчиська,—
Він гладенький, м'якенъкий
І чистий.
Ще хотів би я шубу
Єнота,
Чобітки, як в Бузька
На болоті,
Ще хотів би я
Білячу шапку
Та легкі рукавички
На лапки,
Ще сорочку,
Як в Дятла... картату...

І Вовки почали
Реготати:
— А не буде це, хлопче,
Багато?
— Хто вполює для тебе Єнота?
— Хто роззує Бузька на болоті?
— Хто ж це Білку впіймає і Дятла?
Чи захоче киптарик oddати
Прудконогий, вухатий Зайчисько?
Ну і заздрісник ти, Іжачиську!
— Геть з майстерні, капризний нечесмо,
Бо ѹ останній піджак одберемо!
Утікай, доки цілий, набридо,
Бо на стіл попадеш до обіду!
Ух!

*
Засмутивсь Іжачок і не єсть, і не п'є,
Третій день він із ліжка свого не встає.
Тато в тузі, і ненька в тузі,
Кличуть лікаря, кличуть друзів.
Мудрий лікар Сова притупав,
Ставив градусник, слухав груди:
— Ух! Жили б їжаки у дуплах,
Не було б в дітлахів простуди.
Ставте хлопцю гірчицников пару
Та напійте солодким узваром.
Не поможет — Сича й Шовкопряда
Погукаю на лікарську раду...

А малі їжачата-сусіди
Наносили грушок до обіду.
Щоб розвіяти другову тугу,
Цвіркуна запросили із лугу,
Та Їжак тре хустинкою очі:
— Я не хочу, не хочу, не хочу!
Тільки хочу я шубу Єнота,
Чобітки, як в Бузька на болоті!
Тільки хочу я білячу шапку
Та легкі рукавички на лапки!
Тільки хочу я Дятла сорочку
І киптарик, що в Зайчика, хочу!
В інших звірів і тата, і мама
Не дарують піджак з колючками,
А мені в день народження мама

Одягла незугарний... з голками...
Пхи, пхи, пхи...—
І сказав тоді тато малому:
— Залишай піджачок свій у дома
І шукай собі щастя одинні
У багатшій і кращій родині.
Може, там тебе більше полюблять
Та й зодягнуть в киптарик чи шубу.

Полишив Іжачок хатину,
Поспішив до Єнота в гостину,
Та Єнот, непосида відомий,
На світанку пішов із дому,
Лиш записку прибив на двері:
«Повернусь, як заграють хурделі,
Побажайте мені удачі —
До зими відпочить на дачі».

— Ну й хвалько,— запихтів Іжачисько,—
Мабуть, дача його не близько...
Стільки часу у мандрах загубиш
За якусь там єнотову шубу,
Що й носити її неохота.
Покочусь до Бузька на болото.

*

Де туман, як молоко,
Хлюпа в очерети,
Вислуховував Бузько
Жаб'ячі секрети:

Що у мулі спить Карась
В золотім уборі,
Що в болоті піднялась
Хвиля, наче в морі,
Що згубила каченят
Кряква з переляку,
Як побачила парад
Довгувсих раків.
— Скре-ке-ке та ква-ква-ква,—
Невгавають Жаби,—
Каже Чайка степова:
«Наш Бузько незграба...»
— Я — незграба?! Киш з купин,
Пустомелі кляті! —
І за ніжку ухопив
Жабу язикату.
— Упіймалася, метка,
Найгучніш кричала! —
Раптом чує:

— Ви Бузька

Тут не зустрічали?

— Га? — здригнувся птах.

І вмить —

Жабка плиг під воду...

— Хто це тут, — Бузько кричить, —

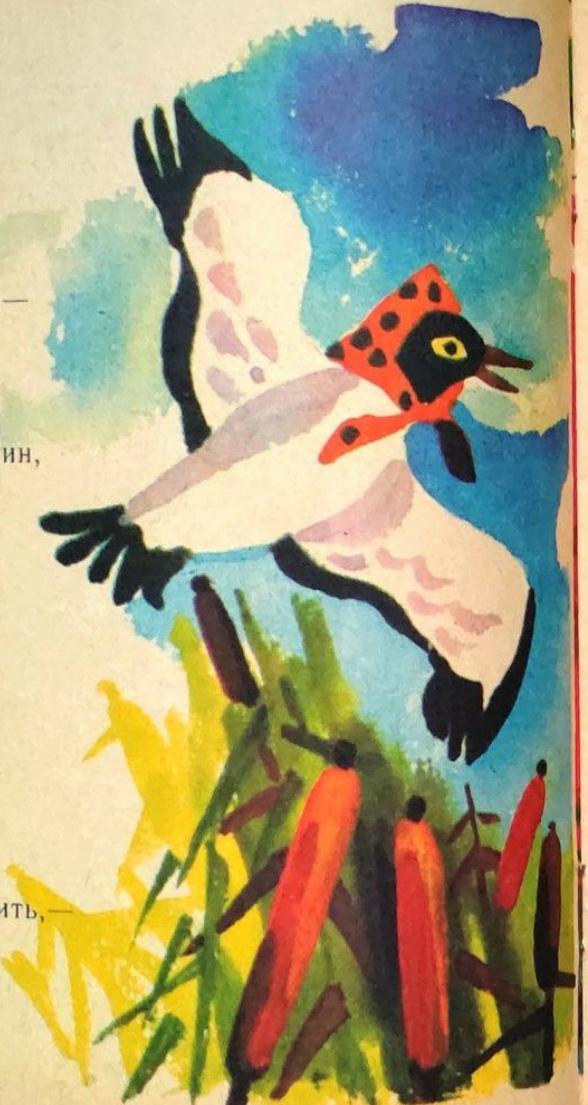
По болоту бродить? —

Їжацок наш затремтів,

Зляку похолонув,

Та побачив у воді

Чоботи червоні

І посмілішав:

— Я до вас,
Будьте мені татом,
Тільки дайте взутъ хоч раз
Ваші чоботята.—
Як розсердиться Бузько,
Як ударить в крила!
Аж над бідним Їжацком
Хвиля прокотилася.
— Геть звідсіль, бо клюну
в ніс,
Заздрісник невмитий!
Заважаєш ты мені
Жабенят ловити!

— Не щастить,— малюк зітха,—
Змерзнуть босі лапки.

Може, Білка не така,
Подарує шапку?

— Подарую! — з висоти
Білчин голос лине.—
Подарую, коли ти
Злізеш на ялину.

Тут, у затишнім дуплі,
Є пухнаста шапка,
Рукавички є — в теплі
Будуть твої лапки,
Щоб, коли задмуть вітри,
Ти стрибав

по вітах.

Мчи до мене!

Раз, два, три!

Мчи, неначе вітер...

Легко Білці мовить «мчи»,
Іжачок замучивсь,
Бо в ялинки голочки
І кора колючі.

Лиш дотягся до гілок —
Обломилася гілка,
Впав на землю Іжачок
І заплакав гірко.

— Ох, яке ж бо ти вайло,
Йди до тата й мами,
Одягнися, як було,
У піджак з голками.

— Не піду! — кричить маля,—
Ще у цім лісочку
Відберу у Дятла я
В цяточках сорочку.
Де той Дятел?

Я йому
Вискубаю крила...
Ну чому, чому, чому
Я усім немилий?!

Враз почулося:

— Тук-тук!
Хто мене гукає?
Чи не ти мені, малюк,

Крила обшипаєш?
Зараз я тебе провчу,
Тільки носа наточу! —
Вдарив Дятел по корі,
Розгнівився Дятел,
Ta Іжак о цій порі
Втік до Зайця в хату.

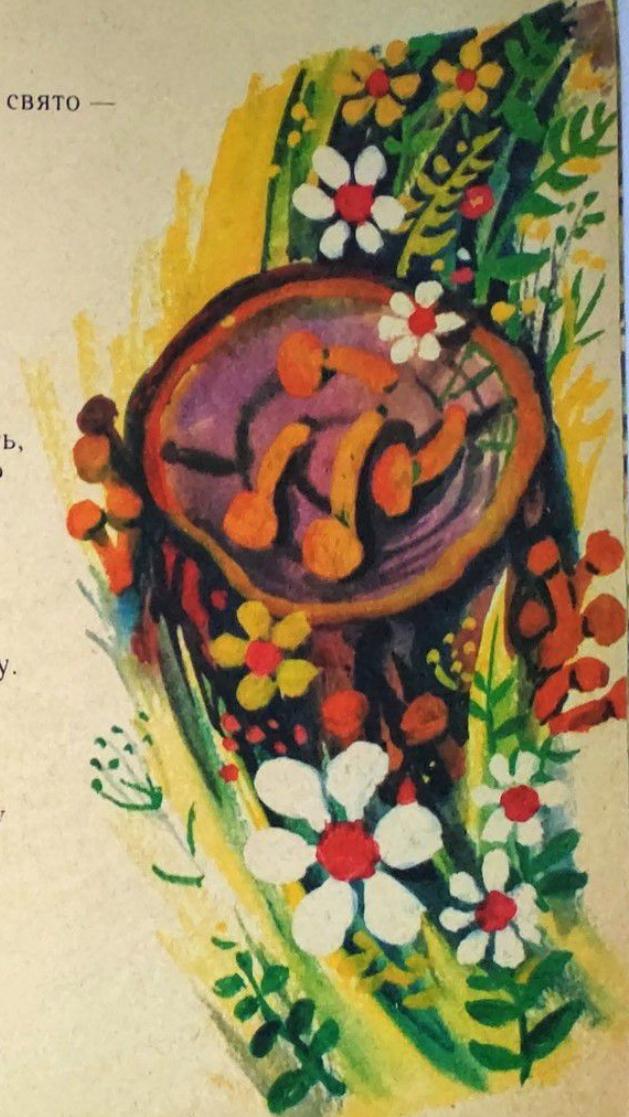
*

Добрий Заєць з дітлахами
Пив густий моркв'яний сік,
Зайченята танцювали:
Плиг-скік, плиг-скік!
— Я до вас,— почав малюк,—
Хочу жити з вами...
Зайця «татом» назову,
А Зайчиху — «мамою»...
З усіма буду моркву копати
І капусту носити до хати,
Буду слухатись тата і неню,
Лиш пошийте киптарик на мене...—
Мудрий Заєць за вухом почухав:
— Добре,— каже,— пошию з кожуха.
Тільки треба тобі навчиться
Утікати от Хорта і Лисиці,
Коли пильність на хвилю загубиш —
Попадеш їм одразу на зуби...
І ніхто тебе не почує,
І ніхто тебе не врятує...

*

Другий день у Іжачати
Справжнє свято, справжнє свято —
Лиш засвітиться зоря,
Одягає киптаря.
Край стежини рве ожину,
Бавить сірих зайченят,
За батьками у хатині
Вправно двері зачиня.
Носить моркву із городу,
Рве опеньки на обід.
Тільки хто там лісом ходить,
Гострим писком нюха слід?
Хто то мружить хитре око,
Заміта хвостом стежки,
Хто шугає повз толоку,
Повз городи і стіжки?
Хитра Лиска бродить зрану.
Так їй хочеться щодня
На обід чи на сніданок
Мать гарненьке зайченя:
Шепче: — Упіймаю спершу
Те, в новенькім киптарі,
Хай не біга, ніс задерши,
По широкому дворі.
Доки всіх не половлю,
То й не спатиму,
Ах, люблю, люблю, люблю
Я зайчатину!

*

На обніжку, де кульбаби надулися,
Їжацок із вуханнями веселився.

— Здоганяй нас! — реготали Зайченята,

Ох, який ти криволапий у нас, брате!

— Я б котився по травиці, мов клубочок,
Та киптарика забруднювати не хочу.

Але ѿ ви ж у мене братчики нівроку —

Довгувхі, довгоногі ѿ косоокі...

— Гей! — гукнув хтось.— Годі вам уже свариться,
До обніжка підкрадається Лисиця!

Зайченята шмигнули в трави,

Прудконогі, меткі, як вітер,

Їжацок наш — уліво, вправо:

— Ой, помітить Лисиця, помітить.

Мамо ѿ тату, мій голос почуйте,

Та рятуйте, рятуйте, рятуйте!..—

Де взялись ѿного тато і мама,

Принесли піджачок з голочками.

Скинув наш неслухнянець киптарик,

Тільки встиг у своє зодягтися,

Як над ним розгортає трави

Спантеличена вкрай Лисиця:

— Що за диво? — чухає носа.—

Ще такого не бачила досі.

Заєць наче крізь землю канув,

Замість нього — Їжац з голками.

Мов колючий клубок, плигає,

Без поживи мене лишає.—
Тато й мама глянули скоса
Та як вцілять Лисиці в носа:
— А тікай-но звідсіль, рудохвоста,
Бо дамо тобі доброї хлости! —
Бачить Лиска — нема поживи,
Та й чкурнула в густий ожинник.

— Ой спасибі вам, тату і мамо,
Був я завше таким неслухняним,
Тільки вже не позаздрю ні кому,
Лиш візьміть мене звідси додому.

Повернувшись до рідної хати,
Не впізнали батьки Їжачати.
Став їх син із сусідами грatisь,
Став їх син іншу пісню співати:
— Я не хочу шуби Єнота,
Чобіток, як в Бузька з болота,
Я не хочу білячу шапку
І пухких рукавиць на лапки,
Я не хочу Дятла сорочку
І киптарик Зайців не хочу,

Бо найкращий мій піджачок
Із тонесеньких голочок!

22 коп.

Чип Борис Николаевич
ЄЖИК-ЗАВИСТИНІК

Сказка. (На украинском языке). Для младшего школьного возраста. Редактор І. В. Маценко. Художний редактор Г. Ф. Мороз. Технічні редактори Т. І. Розум, Г. Ф. Яценко. Коректор В. В. Богаевський. Здано на виробництво 2.IV 1975 р. Підписано до друку 8.VIII 1975 р. Формат 84×90 $\frac{1}{16}$. Папір офс. № 2. Фіз. друк. арк. 1.5. Обл.-вид. арк. 3.03. Умовн. друк. арк. 2.1. Тираж 108 000. Зам. № 5—974. Ціна 22 коп. Видавництво «Веселка», Київ, Басейна, 1/2. Головне підприємство республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкнига» Держкомвидаву УРСР, Київ, Довженка, 3.

У2
4—63

(C) Видавництво «Веселка», 1975

Ч 70802—183
М206(04)—75 99—75